

Atelier ZWijntje 21A & 21B: Drie Ruimtes voor een Wereld van Textiel

Binnen de Molukse kunst staat leven in een gemeenschap, in verbinding met onze bronnen en de aarde Centraal. De OIALE als symbool geeft hier aan vorm. Deze vorm bestaat uit 7 cirkels, elke cirkel geeft een dimensie weer van hoe we ons leven en werk vormgeven.

De binnenste cirkel is het individu. De buitenste cirkel vertegenwoordigt de kosmos en de verbinding met onze voorouders. De cirkels zijn allen met elkaar verbonden.

In ons plan en onze ambitie om deel uit te maken van de Community van NDSM'ers kunnen we deze visie verder ontwikkelen en neerzetten vanuit het drie verdiepingen tellende

ZWijNTje

- Het individu. Dit is waar het begint bij mij, Olivia de Ruiter (KAKIDEA). In 2024 studeerde ik af aan de Rietveld, richting textiel. Mijn werk is geworteld in eeuwenoude technieken zoals snor & Ikat weven, gecombineerd met een intuïtieve hedendaagse benadering.

- Het collectief. Ik maak deel uit van een kunstenaars collectief **Weaving Worlds**, opgericht met Loes Leatemia en Sera Koalmee. Wij zijn kunstenaars en antropologen die werken vanuit zacht activisme, textiel onderzoek en culturele verbinding.

- De gemeenschap. We verbinden ons met een bredere gemeenschap van organisaties, kunstenaars en denkers denk aan Stichting **WasjikuA** (Indigenous fashion Academy), de **Tuyo foundation**, de **tuinen van Brasen** en het **Moving Arts project**. We staan naast kunstenaars en makers, dialoog, samenwerking en community art.

- De NDSM-Werk. Wij willen nestelen in de gemeenschap van de NDSM. Deze plek, met haar geschiedenis van arbeid, scheepsbouw en vernieuwing, is voor ons een vruchtbare bodem. We zien de NDSM als een broedplaats waar we onze wortels verder kunnen laten groeien, maar waar we ook kunnen terug geven.

- De eilanden en diaspora. Ons werk is geworteld in de Molukse traditie, in verbinding met Ambon en Saparua en met gemeenschappen in de diaspora. Via Workshops, ontmoetingen en kennisuitwisseling willen we die verbinding levend houden. Draden die eilanden, steden en generaties verbinden.

- De Wereld. Ons werk is ingebed in een groter web van culturele textielgeschiedenissen die zich uitstrekken over continenten en eeuwen. Eten land, elke gemeenschap kent eigen technieken en betekenissen: van Ikat in Indonesië en Japan, tot de telar de cintura in Mexico, van West-Afrikaanse Indigo tot de oude linnenweverijen in Europa.

- De kosmos en de voorouders. De buitenste cirkel overstijgt onszelf. Hier staan we in verbinding met het zichtbare en onzichtbare, met de kosmos, met de kennis en kracht van onze voorouders. Dit is de cirkel die herinnert dat alles wat we maken deel uitmaakt van een groter weefsel.

Atelier Zwijntje 21A en 21B: Drie Ruimtes voor Een Wereld van Textiel

Onze missie is helder: Zacht activisme, textielonderzoek en vernieuwing, culturele verbindingen leggen via textiel, en kennis overdragen in de breedste zin van het woord. We verbinden kunst aan politiek, filosofie, educatie, maatschappij. In Amsterdam als hyper diverse stad ligt onze basis.

We werken aan nog onvoldoende en onderbelichte thema's binnen de artistieke en ambachtelijke wereld van Textiel en het weven. Dekolonisatie en slavernijverleden door technieken en kunstvormen zichtbaar te maken en te manifesteren; Community Art, via generaties verbinden van ambachtelijk werk, Verhalen maken en vertellen die de verschillende lagen van de werkelijkheid en beleavingswereld verbeelden. Zoals de Ikat, een weefsel waarbinnen kleuren en tekeningen meerdere lagen en verhalen kennen.

We willen nestelen, groeien en ontwikkelen in Noord, NDSM en verbinden met Noorderlingen en NDSM'ers. De broedplaats geeft ons nieuwe energie, ruimte en inspiratie vanuit een historisch en betekenisvol pand in Amsterdam Noord. We kennen veel initiatieven in Noord, van NoordOogst, Partizan Publik, Voedselcirkel Amsterdam en Tuindorp Delicious. Wij geven terug vanuit ons onderzoek, uitvoeringen en samenwerkingen. We verbinden ons graag aan De Toekomst van NDSM, brengen de wereld van het weven met ons mee en bewoners en bezoekers naar binnen.

Droom

We zijn op zoek naar een nieuwe en ruimere plek, we willen transformeren naar een studio waarin kunst, ambacht en maatschappelijke inhoud elkaar kunnen versterken. Eva Klee is een voorbeeld voor ons, hoe zij het weven in Nederland een actuele en betekenisvolle plek geeft. Hoe mooi als we haar legacy op eigen wijze kunnen voortzetten. Waarin we de diversiteit van Amsterdam betrekken in de weeftechnieken die we manifesteren en verder ontwikkelen. Haar atelier is daar heel geschikt voor!

Het gebouw dat zij met eigen handen heeft gebouwd, willen we met respect voortzetten. Eva gaat op een mooie manier om met graffiti op haar wanden. Ze verft er over alsof er stiksels zijn toegepast. Net als hoe je een broek met gaten liefde geeft. Ik vind het mooi omdat ze niet iets verwijdert, maar op haar eigen manier erkent wat er was en met een verzorgende hand toetreedt. 'Mending matters'.

Kakidea; "Wanneer ik droom over mijn ideale atelier, zie ik een cultureel textiel hoofdkantoor voor me, een plek waar ambacht, onderzoek, ontmoeting en expressie samenkomen in het hart van Amsterdam. De techniek waarin ik me heb gespecialiseerd is IKAT, een rijke, eeuwenoude manier van werken met textiel die diep verweven is met identiteit, herinnering en gemeenschap. Amsterdam heeft een centrum nodig waar deze techniek niet alleen wordt beoefend, maar ook verder wordt onderzocht, gevierd en gedeeld."

We geven workshops om het weef ambacht levend te houden, ontwikkelen en delen recepten om garens te verven met natuurlijke materialen zoals indigo, meekrap en walnootbolsters, en organiseren field trips, van het Textile Research Centre in Leiden tot aan de Ikat-wevers op Ambon, het eiland van onze voorouders. De afgelopen jaren zijn onze netwerken gegroeid en verdiept. We werken samen met velen, bijvoorbeeld de Tuinen van Brasa in Amsterdam Zuidoost om verplanten te verbouwen, ontvingen de Mexicaanse Tuyo Foundation voor lessen in traditionele weef- en borduurtechnieken, en binnenkort geven we samen met Stichting Wasjikwa (Indigenous Fashion Academy) Ikat-lessen aan gemeenschappen in Amsterdam om het indigenoos erfgoed levend te houden en toe te eigenen en werken toe naar een modeshow in 2026.

Onze dromen zijn groot. Al lange tijd voelen we dat wat we willen maken, overdragen en delen, meer ruimte verdient. Atelier Zwijntje in de NDSM Broedplaats is de plek waar onze dromen hun vorm vinden.

Hier volgt ons voorstel voor de invulling van de drie verdiepingen.

Rooted | Begane grond: De aarde, de wortels, het Dye Station

Als je de voordeur opent, ruik je het meteen: een mengeling van aarde, blad en iets magisch. Hier, op de begane grond, bevindt zich het verfstation. Dit is de plek waar we werken met natuurlijke pigmenten: Rode aarde, Meekrap, Wouw, Walnoot, Indigo, Jelawi, Nanka, Ossentong, Kamille, steen, gruis, hout, schorsen. Grote glazen potten staan langs de muur, elk gevuld met een wereld op zich. Een wereld verzameld van dichtbij en ver. Het is een kruidenkast, een laboratorium en een heksenkeuken ineen.

Langs de wand staan brede spoelbakken, met een goede wateraansluiting. We werken hier met respect voor water, met opvangsystemen en hergebruik. In het midden van de ruimte staan tonnen en verfbaden. Het is een plek waar alles begint: van de ruwe materialen, wol, linnen, brandnetels, garens en vezels die zich langzaam vullen met kleur. Er hangen haken aan het plafond waar strengen drogen, in verschillende tinten geel, oranje, rood of blauw, afhankelijk van het seizoen en de plant.

Deze ruimte is aards, rauw, ruikt naar planten en mineralen. Het is het fundament. Hier begint elk weefwerk, elke draad met een verhaal.

Weaving | Middenverdieping: Het hart, de ontmoeting, het maken

Een trap omhoog en je stapt de middenverdieping binnen. Dit is de plek waar het ritme van het atelier voelbaar wordt. Het kloppend hart. Hier staat een grote houten tafel, waar mensen aan kunnen schuiven, voor workshops, gesprekken, brainstormsessies, borduur middagen of gezamenlijke thee en koffie momenten..

Langs de zijanten staan weefgetouwen, zowel westerse schachts getouwen als kleinere heupgetouwen. Hier leer je hoe je een schering opzet op een schering molen, hoe symbolen in textiel worden verankerd, en hoe verhalen zich laten lezen in draad. Op de vloer liggen stevige kussens, want we werken ook zittend op de grond. Sommige technieken vragen daar om.

Deze ruimte is gevuld met beweging. Je hoort het klakken van een getouw, het geritsel van stof, het zachte praten van mensen die samen maken. De muren zijn deels bekleed met werk van anderen, textiel uit Mexico, Japan, Indonesië. Niet als decoratie, maar als levende herinnering aan onze uitwisselingen en vriendschappen.

Vele bijzondere ontmoetingen kunnen hier plaatsvinden. Misschien zelfs een plek voor residenties? Met de Tuyo Foundation uit Mexico-Stad, die het hele textielproces onderwijst, van zaadje tot draad. Met Wasjikwa, het huis voor inheems erfgoed uit Lokrono gemeenschap van o.a. Suriname. Heupwevers uit Mexico stad en heupwevers uit Ambon kunnen elkaar ontmoeten. Met Molukse vrouwen die hun symboliek herkenden in oude patronen in de collectie van het Leidse Textile Research Centre. In deze ruimte worden handen talen, en draad wordt brug.

Dream | Bovenverdieping: De droomkamer, de lucht, het denken

Helemaal boven in het atelier bevindt zich een lichte, rustige ruimte. De lucht lijkt hier stil te staan, alsof de tijd zich even terugtrekt om plaats te maken voor iets anders. Dit is onze droomkamer, een plek voor verstillings, voor denken en voelen, voor ideeën die nog geen vorm hebben.

Langs één wand staat een grote kast vol boeken, onze levende bibliotheek. Deels textielarchief. Boeken over textiel en symboliek, inheemse kennis, rituelen, verzet, materialen en maakprocessen. Titels als *Legacy in Cloth* van Sandra Niessen of de werken van Patricia Kaersenhout, die theorie en praktijk op ontroerende wijze samenbrengen. Boeken die we blijven openslaan, telkens opnieuw, om de verbinding tussen hoofd, hart en hand levend te houden.

Aan de andere kant staat een lange schetstafel, bezaaid met fragmenten stof, potloden, notitieboekjes, bloemen uit het park, losse draden. Sporen van ideeën in wording. Op het prikbord hangen schetsen, teksten, foto's, proefstukken. Dit is een ruimte waar gedachten tastbaar mogen worden, waar een experiment niet af hoeft te zijn, waar een vraag langer mag blijven liggen.

Als kunstenaars en makers hebben we deze verdieping nodig. Als collectief werken we aan Ikat en Saori-weven, met natuurlijke verfmethodes en plantaardige materialen. Met fotografie en borduren, onze praktijken zijn traag, intuïtief, en gaan niet direct over het eindproduct, maar over wat zich onderweg aandient. Over de sporen die blijven hangen, in de stof, in het lichaam, in de tijd. Weven is voor ritme, een vorm van denken met mijn handen.

Wat we willen maken, laat zich niet altijd direct vangen. Soms is het onaf, langzaam, kwetsbaar. En dat mag. Juist in die vertraging ontstaat iets echts. In een wereld waarin onze relatie tot objecten en grondstoffen steeds vluchtiger wordt, geloof ik dat het imperfecte, het restmateriaal, het stille iets belangrijks te vertellen heeft. Sporen worden symbolen. Tijd wordt een materiaal.

In deze ruimte willen we onderzoeken, los van resultaat of verwachting. De vrijheid voelen om mijn eigen vragen uit te pluizen. Hoe textiel verhalen draagt. Hoe traagheid een vorm van verzet kan zijn. Hoe maakprocessen een archief worden van wie we zijn. Hier kunnen we werken. Onze eigen processen mogen blijven liggen, doorontwikkelen.

Track record

Haar Molukse Kunst - tentoonstelling oktober 2025

Weaving BIG - op een 2m x 2m groot weefgetouw staan we op festivals, bibliotheken, scholen en pleinen en maken met mensen een groot sociaal textiel weefsel - opdracht

(T)rouwjurk - een geweven jurk Trouw aan Rouw - performance ism zangeres Alice Hooytema - voor Kas van Rouwen en Vieren - commissie

Amatoo - tentoonstelling CBK Zuidoost

Women on Food - concept - beeld en vormgeving - vrouwen en transitie van onze voedselindustrie

Magisch Blauw - voor Nieuw Animisme van Natascha Hagenbeek

Generaties en culturen verbinden via Ikat - VFonds

Artist in Residence Kakidea - Ikat Ambon

Stoom van rode aarde - vooronderzoek naar Ikat - stimuleringsfonds creatieve industrie

Media

Ikat en interview opgenomen in publicatie Nieuwe Iconen, Een andere kijk op vier eeuwen Dutch design; Nai010 uitgevers, oktober 2025

<http://orasmedia.nl/bungkus-uitzendingen/>

https://www.youtube.com/watch?v=QRxV594k1jQ&ab_channel=VFonds

https://openresearch.amsterdam/image/2025/7/16/women_on_food_publicatie-885511746.pdf

Wie

Olivia de Ruiter - [Kakidea](#)

Loes Leatemala - [LoesLeatemala](#)

Sera Koolmees - [Serafinacita](#)

<https://www.weavingworlds.nl/>

<https://www.kakidea.nl/>

<https://www.loesleatemala.nl/>

Vision board volgt:

De Aarde, de Wortels, Het Dye Station.

**Celebrating
Indigenous
Knowledge**

TUYO
FOUNDATION

